

Datum 2022-10-19
REV 2022-00138

Till Regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen

Revisorernas bedömning av delårsrapport 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2022-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionsred i kommunal verksamhet.

I regionfullmäktiges budget för 2022 framgår en tydlig struktur på styrningen som utgår från två övergripande mål. Vidare i matrisen finns nio utmaningar, tio prioriterade mål för planperioden samt 21 fokusområden avseende 2022. Av budgeten framgår att målen ska kopplas till mätbara kvalitativa och kvantitativa indikatorer, som fortlöpande ska redovisas till nämnder och styrelser samt till regionfullmäktige i samband med delårsrapporter och årsredovisning. Vid vår granskning har vi iakttagit att det i delårsrapportens beskrivning av verksamheten presenteras aktiviteter för prioriterade mål samt prognos för uppfyllelse vid årets slut.

Att döma av redovisningen saknas det i samband med delårsbokslutet mätbara indikatorer för ett flertal mål och de indikatorer som mäts saknar måltal. Prognosen är istället en samlad bedömning som redovisas i löpande text. Måluppfyllelsen för målen är även år 2022 delvis beroende av pandemins effekter. Därav är det betydelsefullt att måluppfyllelsen kommenteras vilket har gjorts för samtliga prioriterade mål.

Måluppfyllelse

Ett par mål kopplat till infrastruktuursatsningar och att hela regionen ska växa finns inte längre kvar. Däremot kvarstår målet om att stärka innovationskraft som har försämrade måluppfyllelse jämfört med föregående år. Inget av de tre målen inom regional utveckling väntas uppnås under året. Ett nytt mål handlar om att bygga kompetens och fokus ligger inom flera områden, internt via folkhögskolor och kultur. Västra Götalandsregionen ingår i samverkan med näringsliv och kommunalförbunden i olika kompetensråd som ska stötta svenska företags insatser och bidra till utlandsrekrytering av spetskompetens. Ytterligare ett nytt mål handlar om att VGR ska vara en föregångare vilket bland annat ska ske genom insatser mot elektrifiering, arbete med barnkonventionen samt ett flertal miljö och klimatsatsningar.

Kultur målet har omformulerats till att avse kultur för ökad inkludering, bildning och tillit, det bedöms uppnås för 2022. Befintliga verksamheter har kunnat öppna upp igen efter pandemin och en stor del av den fysiska publiken har återvänt samtidigt som de fortsätter utveckla digitala alternativ. Det fria kulturlivet har fått ökat stöd.

Det prioriterade målet för kollektivtrafiken handlar om att knyta samman Västra Götaland med hållbara resor och förbättrad tillgänglighet. Resandet med kollektivtrafik har ökat kraftigt under året och andelen resor med kollektiv-, cykel- och gångtrafik har ökat ytterligare. För att ytterligare knyta samman regionen krävs att föreslagna målbilder för framtiden genomförs.

De tre hälso- och sjukvårdsmålen kvarstår sedan föregående år och prognosen är densamma, det vill säga att målen devis väntas uppnås under året. Inom medicinsk kvalitet och organisatorisk effektivitet visar utfallet att det varit hög beläggning under året och trots arbete med effektivare vårdkedjor har inte målen nåtts. Tillgängligheten inom både somatisk och psykiatrisk vård har under årets förbättrats i vissa avseenden men sett över mandatperioden är trenden negativ. För målet om att invånarnas tillgång till den vård de behöver ska öka har den stora ökningen av digitala vårdmöten under pandemin mattats av och i många fall återgått till fysiska möten. För vissa patientgrupper är det positivt att åter kunna träffa vårdpersonalen på plats men som del av omställningen behöver den digitala utvecklingen fortgå och primärvården behöver vara den naturliga ingången. Ett steg är att listade patienter har en fast läkarkontakt vilket nu är fallet för 94 %. Vården har bland annat utvecklats genom internetbaserad kognitiv beteendeterapi (IKBT), sömnskolor, vårdsamordnare för psykisk ohälsa, blodtrycksprojekt för att minska antalet stroke och hjärtinfarkter.

Inom medarbetarperspektivet kvarstår ett mål och ett har tillförts, båda prognostiseras att delvis uppnås under året. Avseende attraktiva arbetsplatser och förbättrad karriär och kompetensutveckling uppger ett antal förvaltningar att de arbetar systematiskt och aktivt med karriärutvecklingsmodeller samt vid rekrytering. Det pågår ett flertal kompetensutvecklingsinsatser som delvis försenats av pandemin. Det nya målet handlar om att säkra återhämtning samtidigt som köer betas av. Det är ett viktigt område som diskuterats samtidigt som uppgiftsväxlingsinsatserna fortsätter.

Ekonomiskt utfall och prognos

Koncernen redovisar ett resultat i delårsrapporten på 1 743 mnkr vilket är 942 mnkr bättre än budget men 682 mnkr sämre än föregående års delårsresultat. Före jämförelsestörande poster som till stor del avser nedgång i finansiella placeringar är resultatet 3 522 mnkr. Verksamhetens intäkter är betydligt högre än budget och består främst av fler riktade statsbidrag och ökade biljettintäkter.

De riktade statsbidragen kopplat till pandemin är som väntat lägre än föregående år men högre än budget.

På kostnadssidan är personalkostnader på samma nivå som förra året, rensat för en engångspost för pensioner. Köpt vård har minskat något medan läkemedel, mat och varor har ökat något. Inom kollektivtrafiken har trafik kostnaderna ökat till följd av högre bränslepriser.

Prognosen bedöms vara 1 200 mnkr vilket är högre än budgeten som är 317 mnkr. På intäktssidan väntas skatteintäkter och statsbidrag ge betydligt mer än budget och på kostnadssidan motsvaras det till viss del av ökade kostnader för pandemin och nedgången i finansiella placeringar. Kollektivtrafiken har både ökade biljettintäkter och ökade kostnader för bränsleindex.

Sjukhusens samlade delårsresultat uppgår till -129 mnkr men budgetavvikelsen är -510 mnkr. Sammantaget har prognosen satts till -609 mnkr. Revisorskollegiet noterar att NU-sjukvården arbetar för att nå ett ekonomiskt nollresultat medan Södra Älvsborgs sjukhus ska vara i balans under hösten. Övriga tre sjukhus kommer ha fortsatta underskott under hösten. Det finns ett beslut på att uppnå månadsbalans vid utgången av 2022 även om budgeterat resultat ska uppnås för hela året. Företrädarna inom hälso- och sjukvården prognostiserar ett överskott på 352 mnkr och Närhälsans prognos på 250 mnkr beror till stor del på hög pandemiersättning. Regionstyrelsen prognostiserar ett överskott på 754 mnkr. Investeringarna är fortsatt höga och väntas bli 5 603 mnkr för år 2022 vilket avviker mot budgeten på 7 395 mnkr.

De finansiella målen prognostiseras bli uppfyllda för tre av fyra. Kassalikviditeten överstiger 100 % vilket innebär god betalningsförmåga på kort sikt. Avskrivningskostnaderna uppnår ett snitt på strax under gränsen på 6 % av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Budgetavvikelsen är positiv men inom den godkända avvikelsen på 1 %. Målet om att förvaltat pensionskapital på sikt ska täcka det totala pensionsåtagandet är i nuläget lite osäkert till följd av värdenedgången på de finansiella placeringarna.

Revisorernas bedömning

Revisorerna får i delårsrapporten ett tillräckligt underlag för att bedöma prognosen för måluppfyllelsen av regionfullmäktiges prioriterade verksamhetsmål. Delårsrapporten visar dock att endast två av tio prioriterade mål väntas uppnås och att resterande endast delvis väntas uppnås.

Den ekonomiska prognosen visar på ett stabilt överskott även om det väntas bli något sämre än föregående års koncernresultat. Verksamheten har under inledningen av 2022 präglats av pandemin vilket på olika sätt påverkat både styrningen av verksamheten och styrningen av ekonomin. Under året har verksamheten i stora delar återgått till det normala men det är svårt att göra jämförelser med de senaste årens resultat. Revisorerna anser inte att delårsbokslutet ger tillräcklig information för att bedöma sambandet mellan resurser, prestationer, resultat och effekter på kort och lång sikt. Det medför att revisorerna inte kan bedöma om delårsrapporten visar på god ekonomisk hushållning eller ej.

Vad avser de finansiella målen är det vår uppfattning att delårsrapporten visar god följsamhet, samtidigt som vi anser att dessa fyra mål inte ger ett tillräckligt underlag för att bedöma om regionen har god ekonomisk hushållning.

Räkenskaperna har i delårsboks slutet översiktligt granskats av upphandlade revisionsbyråer utan väsentliga avvikelser för regionen.

Revisorerna har i samband med granskningen av Västra Götalandsregionens delårsrapport 2022-08-31 i allt väsentligt funnit att delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav, god redovisningssed och gällande riktlinjer.

Vänersborg den 26 oktober 2022

På uppdrag av revisorskollegiet

Birgitta Eriksson
Ordförande

Krister Stensson
Vice ordförande